

LA CONSTRUCCIÓ DEL TERRITORI

COHESIÓ I RESILIÈNCIA
EN TEMPS DE COMPLEXITAT

Presentació

Portades a terme, en les edicions prèvies, el 2017 i el 2019, les *Jornades Cerdà* volen ser un fòrum de reflexió i debat sobre les grans preguntes, de vocació universal i vigència permanent, que es plantegen sobre la ciutat i sobre el territori, tot adoptant com a punt de referència la figura d’Ildefons Cerdà i el seu llegat en el seu sentit més ampli, més obert i més projectat cap al futur.

Amb el propòsit d’aprofundir en la línia exposada, la Càtedra UB d’Estudis en Territori i Resiliència i el Grup de Recerca Ambiental Mediterrània (GRAM) del Departament de Geografia de la Universitat de Barcelona promouen aquestes *III Jornades Cerdà*, que adopten per a l’ocasió un lema que vol ser en sí mateix definidor: **La construcció del territori**. Es tracta, a la pràctica, de transcendir les visions circumscrites a la ciutat i al fet urbà en un sentit estricte, o autònom, per projectar la reflexió cap a l’espai o àmbit d’influència vers el qual la ciutat es projecta i hi interacciona; és

a dir: l’escala territorial. I de fer-ho des de la mateixa premissa inicial de Cerdà: considerant que la ciutat i el territori, o el territori i la ciutat, formen un tot indestruïble que sota cap concepte s’ha d’abordar des de perspectives merament divisives o fonamentades en punts de partida reduccionistes o simplificadors.

Sobre la base del lema enunciat, i en coherència amb la línia de treball adoptada en les anteriors edicions, s’ha previst un esquema organitzatiu per a tres dies consecutius i localitzat en dos àmbits, o escales, diferenciats: Barcelona, el primer dia, i el territori del Vallès, el segon i el tercer. D’aquesta manera, els organitzadors volen ser fidels a la pauta seguida des de les primeres Jornades: combinar el coneixement teòric amb el pràctic, entrecreuar les perspectives i les escales d’anàlisi i fer visible, en darrera instància, la necessitat d’un diàleg permanent, rigorós i interdisciplinari, sobre els grans temes urbans i territorials.

Aspectes organitzatius

• Assistència lliure

Per a una millor organització es recomana la inscripció prèvia a <https://forms.gle/Vgb7HfSA7JnK7my89>

• Espais

Dimecres 5 de novembre: Edifici Històric de la Universitat de Barcelona

Dijous 6 de novembre: Escola Superior d’Enginyeries Industrial, Aeroespacial i Audiovisual de Terrassa (ESEIAAT). Campus UPC de Terrassa - Edifici TR1.

Divendres 7 de novembre: Sortida de camp.

Informacions complementàries

<https://www.ub.edu/gram/>

<https://www.ub.edu/catedres/ca/catedres/catedra-ub-destudis-en-territori-i-resiliencia>

#jornadescerdà

Comissió organitzadora

Joan Tort (Universitat de Barcelona)

Maria Teresa Vadri (Universitat de Barcelona)

Albert Santasusagna (Universitat de Barcelona)

Teresa Navas (Universitat Politècnica de Catalunya)

Gabriel Alomar (Universitat de Barcelona)

Manel Larrosa (femVallès)

Ferran Pont (femVallès)

Josep Alberich (femVallès)

Carlos Barriocanal (Universitat de Barcelona)

Joaquim Farguell (Universitat de Barcelona)

Rafael Giménez Capdevila (Societat Catalana de Geografia)

Xavier Úbeda (Universitat de Barcelona)

Àlex Visús (Universitat de Barcelona)

Comissió tècnica

Yaiza Moreno

Jann Hendrik Hansen

Dimecres, 5 de novembre de 2025

Acte inaugural i sessió científica de matí

Paranimf de l’Edifici Històric de la Universitat de Barcelona

8.30h	Recepció i registre de participants
9.15h	Parlaments institucionals: En representació i delegació del rector, Teresa Sauras . Vicerectora de Sostenibilitat i Acció climàtica. Ignacio Escudero . Director general d’Aigües de Barcelona. Joan Tort . Director científic de la Càtedra. M. Teresa Vadri . Directora de la Càtedra.
10.00h	Ponència inaugural: <i>El futur de la integració urbana i metropolitana en la política europea de transports i comunicacions: el cas de Barcelona i la seua regió.</i> Josep Vicent Boira . Catedràtic de Geografia. Universitat de València. Comissionat del Govern de l’Estat per al Corredor Mediterrani.
11.30h	Pausa-cafè
12.00h	Ponència: <i>La creativitat aplicada als grans reptes del territori. Per una lectura en clau renovada del llegat cerdanià.</i> Joan Tort . Catedràtic de Geografia. Universitat de Barcelona.
13.00h	Ponència: <i>El Vallès, frontissa entre Barcelona i Catalunya.</i> Manel Larrosa . Arquitecte. femVallès.

Dijous, 6 de novembre de 2025

Sessió científica de matí

Sala d’Actes de la Universitat Politècnica de Catalunya - Terrassa (Edifici TR1)

10.00h	Taula rodona: <i>El repte de la governança metropolitana.</i> Moderador: Oriol Estela . Coordinador general del Pla Estratègic Metropolità de Barcelona. Participants: Francesc Belver . Director general d’Administració local. Departament de Presidència. Tomàs Font . Catedràtic de Dret Administratiu, Universitat de Barcelona. Vittorio Galletto . Cap del Departament d’Economia Regional i Urbana, Institut Metròpoli. Andreu Mayayo . Catedràtic d’Història Contemporània, Universitat de Barcelona. Bàrbara Pons . Directora de Barcelona Regional. Mariona Tomàs . Professora agregada de Ciència Política, Universitat de Barcelona.
11.30h	Pausa-cafè
12.00h	Ponència: <i>Una catàstrofe metropolitana sense governança metropolitana. Balanç de la gestió de la DANA a València.</i> Joan Romero . Catedràtic emèrit de Geografia Humana, Universitat de València.
13.00h	Taula rodona: <i>El projecte del Quart Cinturó a debat: realitats, necessitats i previsions.</i> Moderador: Eduard Giménez . Economista i consultor en polítiques públiques, femVallès. Participants: Xavier Bach . Geògraf, Sotscap de l’Àrea de Mobilitat, Institut Metròpoli. Martí Boada . Doctor en Ciències Ambientals, professor jubilat de

Divendres, 7 de novembre de 2025

Sortida de camp. Entre Barcelona i el Vallès.

Itinerari que s’ha concebut com a complement pràctic de les dues jornades teòriques prèvies, i que es preveu dur a terme prenent com a referència i com a objecte d’observació i anàlisi quatre llocs o entorns del sector central de la plana del Vallès que, en diferents sentits, testimonien les interaccions, històriques però també en clau de present i de futur, entre les diferents escales concernides al llarg de les jornades: la *local*, la *metropolitana* o *regional* i la *territorial*. Es tracta dels entorns de la mina i sèquia del Reixagó a Montcada i Reixac, de l’antic lloc i actual punt d’encreuament viari, logístic i d’infraestructures de Sant Pau de Riu-sec a Sabadell, del parc agrari de Gallecs a Mollet del Vallès i del nucli urbà de Santa Perpètua de Mogoda.

14.00h	Pausa-dinar Sessió científica de tarda Aula Magna de l’Edifici Històric de la Universitat de Barcelona
16.00h	Presentació Diccionari Cerdà : Joan Tort . Catedràtic de Geografia i director científic de la Càtedra UB d’Estudis en Territori i Resiliència. Universitat de Barcelona. Teresa Navas . Professora lectora d’Història de l’Arquitectura i la Construcció. Universitat Politècnica de Catalunya. Gabriel Alomar . Professor lector de Geografia. Universitat de Barcelona.
18.00h	Debat: <i>Cohesió i resiliència territorial: una interpel·lació a les administracions públiques.</i> Moderador: Ramon Aymerich . Redactor en cap de la secció d’Internacional, La Vanguardia. Participants: Oriol Altisench . Enginyer en cap de l’Ajuntament de Barcelona. Alba Barnusell . Alcaldessa de Granollers. Alba Bou . Alcaldessa d’El Prat del Llobregat. Xavier Cardona . Segon Tinent d’Alcaldia, Ajuntament de Terrassa. Marta Farrés . Alcaldessa de Sabadell. Jordi Terradas . Secretari general. Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica.

l’ICTA i del Departament de Geografia de la UAB. **David Garrofé**. Llicenciat en Dret, femVallès. **Marc Montlleó**. Director de Medi Ambient, Energia i Dades, Barcelona Regional. **Ferran Pont**. Arquitecte, femVallès. **Maties Serracant**. Geògraf, representant d’ADENC (Associació per la Defensa i Estudi de la Natura).

14.30h	Pausa-dinar Sessió científica de tarda Sala d’Actes de la Universitat Politècnica de Catalunya - Terrassa (Edifici TR1)
16.00h	Presentació de projectes transversals Projecte 1. Presentació del llibre col·lectiu <i>Los instrumentos jurídicos de cooperación transfronteriza e interautonómica: realidades, retos y oportunidades</i> . Ramon Galindo . Professor agregat de Dret Administratiu i M. Teresa Vadri . Professora titular de Dret Administratiu i directora de la Càtedra UB d’Estudis en Territori i Resiliència. Universitat de Barcelona. Projecte 2. <i>Alguns principis cerdanians aplicats a la regeneració urbana de Granollers.</i> Salvador Rueda . Ecòleg urbà. President de la Fundació Ecologia Urbana i Territorial. Projecte 3. Presentació del llibre col·lectiu <i>Urban and Metropolitan Rivers: Geomorphology, Planning and Perception</i> . Joaquim Farguell . Professor agregat de Geografia, Universitat de Barcelona. Albert Santasusagna . Professor lector de Geografia, Universitat de Barcelona.

- Es preveu sortir amb autocar del Carrer de Balmes/ Gran Via de les Corts Catalanes, a les 8.30h, i ser de tornada al mateix punt a les 18.00h.
- Les places són limitades i s’atorgaran per rigorós ordre d’inscripció.
- El primer dia de les jornades es facilitarà a les persones inscrites un full amb el programa de la sortida detallat.